

איך פותחים דף חדש

גילה פותבת: יש שאלה שמטרידה אותי מאוד לקראת יום הכיפורים. לפני פסח רבתי עם אשתו של הבן שלי. אני הערתי לה כמה הערות בנושא חינוך הילדים וגם בנושא היחס שלה לבני. היא ענתה לי בחוצפה, שחינוך הילדים שלה הוא העניין שלה ושל בני, ושאם אתה ערבה בנושא. היא אמרה שאפסיק לתחוב את האף לעניינים לא לי ושאפסיק לסכסך בינה ובין בני. נעלבתי עד עמקי נשמת. לי היו פונות טובות; רציתי לעזור להם, והיא פגעה בי והעליבה אותי.

מאז אני פועסת עליה. אנחנו לא מדברות. אנחנו מבקרים אצלם פחות מאשר קודם. הם באים אלינו לעתים רחוקות. בראש השנה הם היו רק אצל ההורים שלה. העניין פואב לי מאוד. ניסיתי לדבר עם בני על העניין, אבל ראיתי שהוא פ"צד" של אשתו. הוא אמר לי שהוא לא מתערב בעניין, ושאם אני רוצה לבקר את העניין – שאדבר אתה.

בסך הכול, עד התקרית הזו היו לנו יחסים טובים, וחבל לי לאבד אותם. מצד שני, היא פגעה בי והעליבה אותי ואני לא יכולה לשכוח ולסלוח. אני חושבת שהיא צריכה להתנצל ולבקש סליחה. לא אני פגעתי בה! היא יותר צעירה והיא צריכה לתת לי את הכבוד הראוי.

מה דעתך? איך אפשר לפתוח דף חדש ביחסים עם כלתי?

מי יתנצל?

גם גילה וגם הפלה פגועות. גם גילה וגם הפלה פגעו. אז מי צריכה להתנצל? כמו שאמרנו: שתיהן! שימו לב, אני לא מחפשת אשמים. אני לא מציעה להקים ועדת חקירה שתקבע מי רק פגעה ומי נעלבה, או מי הייתה הראשונה ומי השנייה. הרי שתיהן פגועות וכועסות.

במקרה הזה, אף אחד מהצדדים לא הזמין את ה"ברוגז" ולא נהנה ממנו. כולם סובלים: ההורים, הבן, הפלה, הנכדים.

אז מה עושים?

שמים הצדה את העקרונות, הכבוד, האגו, החשבונות. מפעילים את השכל ואת הרגש. זה לא חשוב מי התחיל. זה לא חשוב מי היה חצוף יותר. זה אפילו לא חשוב מי מבוגר יותר.

אם תרצו לנהל חשבונות כאלה, תהיה לכם תעסוקה מלאה כל החיים, אבל היחסים ביניכם יהיו גרועים.

במקום זה, כדאי שתשקיעו את הזמן והמרץ בחיזוק הקשר, בהתנהגות שלא תפריע לאחד, בהתנהגות שתתחשב בצרכים שלו וברגישות שלו.

לתת דוגמה

אם תשאל: מי צריכה להתנצל ראשונה? התשובה שלי תהיה: את.

למה? כי את יכולה לבחור מה את עושה. את

יום הכיפורים הוא יום של חשבון נפש. זמן לבדוק את עצמנו מול עצמנו ומול הקרובים.

אולי יש מישהו שפגענו בו בכוונה או שלא בכוונה?

אולי יש מישהו שאנחנו רוצים להתנצל בפניו?

אולי יש מישהו שמצפה שנבקש סליחה?

יום הכיפורים הוא הזמן לבקש סליחה. זה הזמן לפתוח דף חדש ביחסים שהתקלקלו.

המקרה שגילה מספרת עליו הוא מקרה קלאסי: מקרה שבו כל צד חושב שהוא בסדר ושהצד השני פגע בו. זה מצב די שקיח (שקורה הרבה פעמים) בין אנשים. נדיר יותר למצוא אנשים שמוכנים להודות שהם פגעו באחר.

המקרה הזה קלאסי – גם כי תקריות בין פלה ובין חמות הן לא דבר נדיר (שאינן הרבה כמוהו)...

גילה נפגעה מהפלה. היא רואה רק את עצמה, ואפילו אינה מסוגלת להבין שגם היא פגעה בכלתה. היא התערבה בחיים שלה ועשתה זאת פנראה בלי טקט, בלי שכל. אפילו אם הכוונות שלה היו טובות, כמו שהיא מעידה, היא פגעה בכלתה. ולכן, עליה להתנצל.

מצד שני, הפלה גם היא נפגעה, ובצדק. אני לא יודעת מה גילה אמרה לה, אבל אם היא הגיבה כמו שהיא הגיבה – אין ספק שהיא נפגעה. היא נפגעה, ולכן פגעה בגילה. היא דיברה בחוצפה, ולכן גם היא צריכה להתנצל.

לא יכולה לבחור מה היא תעשה. אילו היא הייתה פותבת את המכתב, הייתי עונה לה אותה תשובה: את. הייתי מציעה לה להיות הראשונה, החכמה, המתחשבת.

זה לא עניין של כבוד ואגו וחשבונות. זה עניין של שכל, של חוכמת חיים.

לה, גילה, יש הזדמנויות להראות כאן לילדיך ולנכדיך דוגמה של פתרון סכסוכים, של התנהגות אצילית, של בקשת סליחה על טעות, של שינוי התנהגות, של למידת לקח. זו הזדמנות לחנך אותם בדרך של מתן דוגמה אישית. זו הדרך הנכונה לחנך. לא הדרך של להעיר להם או לומר להם מה לעשות.

מילים ופרחים

איך לפתוח דף חדש? תבחרי את את הדרך. אולי תטלפני אליה ותדברי אתה. אולי תשלחי לה זר פרחים ומכתב. כתבי לה שהכוונות שלך היו טובות, שלא התכוונת לפגוע, שלא התכוונת להתערב. כתבי לה שכואב לך שהיא נפגעה, שכואב לך שהקשר ביניכן לא כמו שהיה. כתבי לה שאת אוהבת אותה, שהיא חשובה לך. כתבי לה מה את מרגישה באמת.

בהמשך תוכלי לשמוע ממנה איך היא רואה את המעורבות שלך בחיים שלהם.

גם אם את רואה שכלתך טועה בחינוך הילדים ואולי טועה ביחס אל בעלה – את צריכה לכבד אותה ואת הדרך שלה ולא להעיר הערות (אלא אם מדובר בסכנה של ממש). כל הורה חכם יודע, שכאשר הילד שלו מתחתן ויש לו משפחה חדשה, תפקיד ההורים משתנה. מי שאינו מבין זאת – פוגע ונפגע.

ולסיום נאמר: לבקש סליחה – זה כבוד גדול, זו גדולה, זו חוכמה. להתעקש ולתכות ש"היא תתנצל" – זו התנהגות ילדותית ולא נבונה.

ערב יום הכיפורים הוא זמן שבו הלבבות פנויים ופתוחים לבקש סליחה ולקבל התנצלות.

גמר חתימה טובה!

ענת דותן

מכתבים למדור "הפל נשאר במשפחה" אפשר לכתוב לפי הכתובת: ענת דותן, "שער למתחיל", המסגר 9, תל-אביב. או למדור "כתבו לנו" באתר שלנו: www.slamathil.co.il